

Dychovka pre pamätníkov

IX. DH Verešvaranka

A.Hudec – úvodný text:

Po dychových hudbách Unínčanka, Prievidžanka, Tatranka, Malokarpatská kapela, Grobanka, Prešporská kapela, Radovanka a Staroturanská kapela a tiež Pezinčanka, ktoré sme vám predstavili v minulých reláciách, máme dnes pre vás, vážení poslucháči - v relácii s názvom Dychovka pre pamätníkov - pripravené piesne DH Verešvaranka.

V dnešnej relácii budeme hrať piesne a niečo si povieme o typickej dedinskej dychovej hudbe zo západoslovenskej obce Červeník, ktorá predtým niesla názov Verešvár.

Kto má niečo spoločné s folklórom alebo dychovou hudbou, isto už počul o Folklórnych slávnostiach v Červeníku, ktoré sa každoročne konajú v tejto obci trnavského okresu. Akú súvislosť majú tieto slávnosti s dychovou hudbou? Značnú, pretože prvá dychová hudba vznikla vo Verešvári - dnešnom Červeníku - v roku 1865 ! No a pri stom výročí založenia dych. hudby - teda v roku 1965 - sa uskutočnil prvý ročník folklórnych slávností v Červeníku.

Prvý rok to bola v podstate ešte oslava storočnice dych. hudby, no potom sa to postupne rozbiehalo do veľkého dvojdňového festivalu s medzinárodnou účasťou a tento festival sa koná každý rok už piate desaťrocie.

Tradície DH sú vo Verešvári skutočne bohaté. Veď od vzniku prvej dychovky uplynulo už 147 rokov. Takýmto číslom sa na Slovensku môže popýšiť len málo obcí. Prvé verešvárske dychovky vyhrávali, ako bolo vtedy zvykom - na rôznych hasičských slávnostiach, báloch, majálesoch ale aj pri cirkevných obradoch. Na túto tradíciu nadviazali aj dychovky po 2.svet. vojne, konkrétne dychová hudba Verešvaran. V roku 1949 táto dych. hudba získava 1. miesto na Krajskej súťaži dedinských dych. hudieb, veľakrát účinkovali na rôznych festivaloch, napr. v Strážnici, Východnej, Myjave, v Lednických Rovniach, na Jankovom Vršku, v Hostí a inde. V roku 1964 spolu aj so speváckou skupinou a skupinou tanečníkov vytvorila dych. hudba Verešvaran folklórne pásmo, ktorému dali názov Verešvárska svadba. V šesťdesiatych, no najmä v sedemdesiatych rokoch bolo obdobie najväčšieho rozmachu dychovej hudby a folklórnej skupiny Verešvaran. Trend, ktorý na Slovensku vznikol koncom šesťdesiatych a v prvej polovici sedemdesiatych rokov, to jest nahrávky s ľudovými dychovými hudbami v rozhlase, na platniach Opusu a následne účinkovanie v televízii ovplyvnili celé dianie v dychovej hudbe celého Československa. Veď na týchto základoch vznikla Moravanka i Malokarpatská kapela. Dychové hudby so speváckymi a tanečnými skupinami z Drietomy, Nemšovej, Vajnora, no a práve aj z Červeníka - boli to tí, na ktorých sa neskôr nadväzovalo s profesionálnymi hudobníkmi.

Dychová hudba a folklórna skupina Verešvaran nahrala 1 LP platňu a 3 malé platne v Opuse a Supraphone, v rokoch 1970 až 1977 účinkovali viackrát v slov. televízii, účinkovali v zahraničí, napr. v Juhoslávii, Bulharsku, vtedajšej NDR, nakrútili film s názvom Z jednej strany Karpát, bol premietaný u nás, ale aj v zahraničí, ako hosť účinkovali na výstave Země živitelka v Č. Budejoviciach, na Flóre v Olomouci, v Znojme a inde.

V tom najslávnejšom období viedol dych. hudbu a folklórnu skupinu Verešvaran dirigent Vladimír Vozárik.

Na túto tradíciu nadviazala v roku 1978 aj dychová kapela Verešvaranka, ktorú založili pri Miestnom osvetovom stredisku v Červeníku najprv, ako mládežnícku dychovku, neskôr sa z nej vyvinula dnešná dychová hudba Verešvaranka, ktorá účinkuje v tradičnom zložení malých dych. kapiel so spevom. Kapelníkom Verešvaranky je Milan Kuzma ml., ktorý je učiteľom hudby na ZUŠ, v kapele hrá klarinet a najmä upravuje väčšinu ľudových piesní pre túto kapelu a taktiež aj komponuje nové skladby pre Verešvaranku. Managerom kapely je Jozef Vozárik, ktorý hrá v kapele na trúbku.

Speváčky kapely sú Renáta Kovarská a Bibiána Hanusová, no a muži spievajú v zložení: Milan Lacheta, Štefan Vančo, Marek Manák, Juraj Beňovič a aj kapelník Milan Kuzma ml. Zvláštne na tom je, že všetci piati speváci sú členovia kapely ako hráči, napr. na trúbku, klarinet a pod. a popri tom aj spievajú.

Vystupujú samozrejme najmä doma v Červeníku, v podstate na všetkých kultúrno-spoločenských podujatiach. No a taktiež na ich folklórnych slávnostiach. Účinkujú v bližšom, ale aj vzdialenejšom okolí, napr. v Piešťanoch, Bratislave, Senici a inde, hrali v Maďarsku, bývalej NDR a pod.

Dych. hudba Verešvaranka nahrala niekoľko piesní pre slov. televíziu, nakrútila audiokazetu s piesňami z okolia Červeníka. Taktiež nakrútila piesne na svoje 2 CD-čka. Jedno vyšlo v r. 2001 a malo názov Vianoce v Červeníku a druhé, z ktorého dnes hráme ich piesne má názov - Verešvársky hájek.

A polkou s týmto názvom aj hneď začíname, za ňou bude valčík Verešvári pod topolom. Pokračovať budeme ľudovými piesňami v úprave kapelníka Milana Kuzmu ml. s názvami Pod Inovcom, Za humnama mostek, Mám ja kone vrané, Za tú našu stodolenku, Dolu Váhom a nakoniec to bude polka Verešvárska kapela. Prijemné počúvanie DH Verešvaranka vám želá autor relácie Adam Hudec.

6,20

O.Zvučka relácie

1. Verešvársky hájek	ľud./úpr. M.Kuzma	1,57 (MP3)
2. Verešvári pod topolom	- „ -	3,16
3. Pod Inovcom		3,22
0.Jingle		
4. Za humnama mostek		3,27
5. Mám ja kone vrané		2,21

6. Za tú našu stodolenku	3,10
7. Dolu Váhom	3,36
8. Verešvárska kapela	2,53
0.Záverečná zvučka	
	<hr/>
durata:	31,25